

Dossier

Dossier

Megastallen

Op verschillende plekken in Nederland bestaan plannen voor zogenaamde megabedrijven. De plannen zijn nogal omstreden bij burgers en dierenbeschermers. Wat zijn megabedrijven? Waarom worden ze gebouwd? Waarom zijn megabedrijven omstreden? En wat zijn de risico's?

Waarom het aantal megastallen zo gegroeid i...

Kernpublicaties

- [Gezondheidsrisico's rond veehouderijen; vervolgadvis](#) Gezondheidsraad, 2018
- [Feiten en cijfers over de Nederlandse veehouderijsectoren 2018](#) Wageningen Livestock Research, december 2018
- [Actieplan Brandveilige veestallen 2018-2022](#) Rijksoverheid, 2018
- [Analyse megastallen en megabedrijven 2005, 2010, 2013](#) Alterra, 2015
- [Over zorgvuldige veehouderij; essaybundel](#) WUR, 2010
- [State of the art megabedrijven intensieve veehouderij](#) Animal Sciences Group WUR, 2008
- [Megastallen in beeld](#) rapport Alterra, november 2007

In de actualiteit

- [NOS-journaal \(trefwoord megastallen\)](#)

Contact

Reageren op dit dossier?

Stuur uw reactie naar: servicedesk@groenkennisnet.nl

Aantallen

Bij een megastal gaat het om het aantal dieren op een bedrijf. Bij een bedrijf groter dan 500 NGE wordt over het algemeen de term megastal of megabedrijf gebruikt. Bij 500 NGE kun je denken aan een bedrijf met 12.500 vleesvarkens, 160.00 leghennen of 320 melkkoeien.

Huidige situatie

In 2013 waren er al meer dan 600 megastallen in Nederland, maar dit aantal is in de laatste jaren verder gegroeid tot meer dan 800 megastallen in 2017 (laatste cijfers).

Schaalvergroting

Om economisch rendabel te kunnen blijven werken, heeft de afgelopen decennia de schaalvergroting in de Nederlandse veehouderij een flinke vlucht genomen. Ook overwegingen vanuit het oogpunt van milieu, innovatie, dierenwelzijn en diergezondheid spelen da...

Chat offline

Laat een bericht achter

– Lees meer

Ondanks dat rekeneenheid Nederlandse Grootte Eenheden (NGE) vanaf 2010 niet meer in gebruik is komen deze getallen vaak terug om megabedrijven- en stallen aan te duiden.

De cijfers van onderzoeksinstituut Alterra (2015) worden ook vaak als leidraad genomen. Hierbij worden de volgende cijfers (minimum) gehanteerd voor een megastal:

- 7.500 vleesvarkens
- 1.200 fokvarkens;
- 120.000 leghennen;
- 220.000 vleeskuikens;
- 250 melkkoeien;
- 2.500 vleeskalveren.

Deze nummers komen overeen met een bedrijfsgrootte van 300 NGE.

Meer informatie

- [Analyse megastallen en megabedrijven 2005, 2010, 2013](#) Alterra rapport, 2015
- [Inzicht in groei van megastallen 2005 - 2013](#) fact sheet Milieudefensie, 2015

Kijken in de megastal

Kijk in de megastal

– Lees meer

In de afgelopen jaren is het aantal megastallen gegroeid. In 2017 waren er volgens [NOS](#) al 850 megastallen. Volgens een rapport van Alterra (2015) waren er in 2010 nog 456 megastallen en in 2013 618.

Sinds 2014 moeten megastallen aan strengere veiligheidseisen voldoen. Echter, veel megastallen zijn van voor 2014 (volgens Wakker Dier waren dit er in 2017 658). Deze stallen hoeven nog niet aan nieuwe eisen te voldoen, zoals de aanwezigheid van verschillende brandcompartimenten ([NOS](#), 2017).

In 2016 en 2017 heeft het [RIVM](#) verschillende rapporten uitgebracht over de effecten van veehouderij voor de gezondheid, zoals bij omwonenden, veehouders, gezinnen van veehouders en mensen die op veehouderijen werken. Ook de Gezondheidsraad heeft advies uitgebracht over gezondheidsrisico's rond veehouderijen ([Gezondheidsraad](#), 2018).

Meer informatie

- [Analyse megastallen en megabedrijven 2005, 2010, 2013](#) Alterra rapport, 2015
- [Ontwikkeling melkveebedrijven in Utrecht, Gelderland en Brabant](#), brochure CLM, 2015

Waarom zijn er zo veel megastallen in Nederland?

Waarom zijn er zo ve...

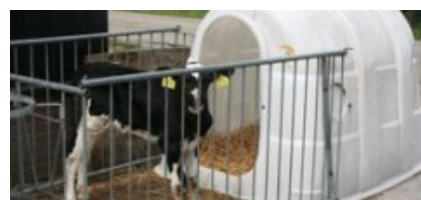

Schaalvergroting in de Nederlandse landbouw

– Actueel

Recente nieuwsberichten van Groen Kennisnet over megastallen

- [Nieuw cursusmateriaal over Varkenshouderij en omgeving](#)

Omstreden

Dierenwelzijn, schaalvergroting, de bouw van megastallen, de invloed van veeteelt op het landschap en de leefomgeving, onduidelijkheden over mest en ammoniakemissie, en de eventuele gevolgen voor de volksgezondheid leveren veel discussie op.

Kansen

Uit een [serie rapporten](#) die de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit liet maken, blijkt dat er ook kansen zijn voor de veehouderij als het gaat om megabedrijven. De Raad voor Dierenaangelegenheden vindt dat megabedrijven de ambitie moeten hebben om naar de nieuwste inzichten van dierenwelzijn

Brandveiligheid

Sinds 2005 zijn twee miljoen koeien, varkens en kippen levend verbrand bij Nederlandse stalbranden ([NRC, februari 2019](#)). In 2018 kwamen voor het eerst minder dieren om bij stalbranden, maar het waren er toch nog ruim 120.000 ([Trouw, 11 oktober 2018](#)).

en -gezondheid te werken ([RDA, 2008](#)). Het [RIVM](#) (2008) concludeert dat er kansen zijn voor gesloten bedrijven (dus niet exclusief megastallen). Dit verkleint het risico op verspreiding van dierziekten.

Brandveiligheid is zeker in een grote of oudere stal een belangrijk punt van aandacht. Het aantal stalbranden blijft ondanks strengere regels rondom brandveiligheid hoog. Let bijvoorbeeld op de bedrading: luchtvochtigheid, stof en ammoniak kunnen kortsluiting veroorzaken.

– Lees meer

Dierenbeschermers vrezen dat de dieren 'een nummer' worden. Ook is er angst voor de insleep van dierziekten, die deels overgebracht kunnen worden op mensen, en omwonenden zijn bang voor de aantasting van het landschap.

Meer informatie

- [Minuut stilte en bloemen bij protestmars tegen nieuwe megastal Erichem](#) Omroep Gelderland, 2018
- [De topsporters van de melkindustrie](#) uitzending Zembla, 27 mei 2015
- [Burgers in opstand tegen grootschalige veehouderij](#) V-focus 2014
- [Driekwart Nederlanders wijst megastallen af](#), dossier dierenwelzijn Trouw, 2014
- [De megastal als exportproduct](#) Wakker dier, 2012

Protest in Nijnsel tegen megastal met 18.000 varkens

– Lees meer

Martin Scholten, directeur van leerstoelgroep Dierenwetenschappen van de Wageningen Universiteit, ziet niets in een verbod op megastallen. Voor hem wordt de grens van dierenwelzijn niet getrokken bij het aantal dieren, maar eerder bij het welzijn van de dieren in desbetreffende stallen ([NRC](#) , februari 2019).

– Lees meer

Stichting Milieukeur pleit voor een '[Brandveiligheidswijzer](#)' om stalbranden te voorkomen. Binnen de certificatieschema's voor [Milieukeur Dierlijk](#) en de [Maatlat Duurzame Veehouderij](#) zijn er al concrete eisen en keuzemogelijkheden ontwikkeld die de basis kunnen leggen voor zo'n instrument. Daarnaast heeft tussen 2012 en 2017 het [Actieplan Stalbranden 2012-2016](#) gelopen. De afgelopen jaren zijn wettelijke eisen aangescherpt, is het bewustzijn van veehouders over brandveiligheid verbeterd en worden stalbranden beter geregistreerd. Maar de inspanningen hebben nog niet geleid tot minder stalbranden en dierlijke slachtoffers. In het nieuwe [Actieplan Brandveilige Vee stallen 2018-2022](#) wordt hier verder op gebouwd.

Meer informatie

- [Beantwoording Kamervragen over toename stalbranden](#), kamerbrief ministerie LNV, 2020
- [SMK pleit voor een 'Brandveiligheidswijzer'](#), nieuws Stichting Milieukeur, augustus 2017
- [Stalbrand](#), Wakker Dier, 2019
- [Actieplan stalbranden: 2012 - 2016](#)
- [Actieplan brandveilige veestallen 2018-2022](#), Rijksoverheid, 2018
- [Meer stalbranden, ondanks strengere regels en actieplan](#), nieuwsbericht Dierenwelzijnsweb, augustus 2017
- [Onderzoek naar brandveiligheid voor dieren in veestallen, knelpunten en verbetermogelijkheden](#), rapport 641 Wageningen UR Livestock Research, 2012

Laatste wijziging aan dit dossier:

12 maart 2021

Foto: Pixabay

Groen Kennisnet

Volg ons op:

> Over Groen Kennisnet

> Contact

> Disclaimer

> Privacy & Cookie-verklaring

> Dossiers

> Agenda

> Vakbladen

> Nieuws

> RSS feeds

> Community

Mogelijk gemaakt door [Groen Kennisnet](#)